

Kuntatalous

4/2014

Vuosi vaihtuu

Sote-uudistus

Verotus

Valtionosuudet

Kuntasektorin automaattinen talousraportointi etenee

Laskelmia perusopetuksen ja lukiokoulutuksen tuottavuudesta ja tehokkuudesta

Kuntatyönantajan sosiaalivakuutusmaksut vuonna 2015

Perus- ja viivästyskorko 1.1.–30.6.2015

Lehti ilmestyy 4 kertaa vuodessa
Infobladet utkommer
4 gånger per år

Julkaisija/Utgivare

Suomen Kuntaliitto
Finlands Kommunförbund
Toinen linja 14
Andra linjen 14
00530 Helsinki
00530 Helsingfors
puh./tfn 09 7711
fax 09 771 2570
www.kunnat.net
www.kommunerna.net

Tiedote on myös internetissä
Kuntaliiton internet-sivulla
Informationsbladet finns också
på Kommunförbundets webbsidor
www.kunnat.net Asiantuntijapal-
velut > Kuntatalous > Kuntata-
louden tilastot ja julkaisut > Jul-
kaisut, Kuntaloustiedotteet >
www.kommunerna.net > Sak-
kunnigtjänster > Verksamhets-
områden > Kommunalekonomi >
Kommunalekonomiska statistik
och publikationer > Infobladet
Kommunalekonomi

Vastuuhenkilöt/Ansvariga

Ilari Soosalu
Benjamin Strandberg

Toimittanut/Sammanställt av

Tuija Valkeinen

ISSN 2342-4044

Vuosi vaihtuu

3

Sote-uudistus

4

Verotus

5

Kuntien verovuoden 2014 ryhmäosuuden tarkistus
Kuntaryhmän yhteisöveron jako-osuus vuodelle 2015
Maataloustukien maksatusaikataulun muutos alentaa maksuunpantavaa
kunnallisveroa
Lähes kolmannes kunnista nosti tuloveroprosenttiaan vuodelle 2015
Kiinteistöveroprosentteja nostettiin yli 100 kunnassa – ala- ja ylärajojen
korotuksien vaikutus perittänee kunnilta tasasuuruksena eränä valtionosuuksien
leikkauksena
Vuoden 2015 luontoisetuarvot ja työsuhteasuntojen arvostuksen muutos
Verovapaat matkakustannusten korvaukset vuonna 2015
Verovapaan kilometrikorvauksen enimmäiskorvaus auton käytöstä muuttuu
Aravavuokratalojen ja muiden luovutusrajoitteisten kiinteistöjen kiinteistövero-
muuttuu vuonna 2015
Tuulivoimaloiden kiinteistöverotuksesta on julkaistu Verohallinnon ohje
Verohallinnon terveyden- ja sairaanhoidon arvonlisäverotuksen ohjeistusta
päivitetään mm. työterveyshuollon tulkintojen osalta
Metalliriomon ja -jätteen myyntiin sovelletaan käännettyä arvonlisävero-
velvollisuutta vuoden 2015 alusta alkaen
Rakentamisilmoituksen tietoja ei voi ilmoittaa enää puutteellisesti tammikuulta

Valtionosuudet

13

Valtionosuudet vuonna 2015
Valtionosuuslaskuri 2015
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus vuonna 2014

Kuntasektorin automaattinen talousraportointi etenee

15

Kansallinen tulorekisteri
Kuntatieto-ohjelma ja Kuntien XBRL-taksonomia
Kuntaliitto mukana kehittämistyössä

**Laskelmia perusopetuksen ja lukiokoulutuksen tuottavuudesta
ja tehokkuudesta**

16

Kuntatyönantajan sosiaalivakuutusmaksut vuonna 2015

18

Perus- ja viivästymiskorko

20

Peruskorko
Viivästyskorko

Liitteet:

21

- Liite 1: Kuntaliiton ja talousfoorumin 2015 ohjelma
- Liite 2: Sote-lakiesitys, Kuntaliiton hallituksen infotilaisuudessa
4.12.2014
- Liite 3: Kuntatyönantajan sosiaalivakuutusmaksuja

Vuosi vaihtuu

Vuosi sitten pohdin, että onkohan koskaan aiemmin kuntasektori ollut näin suurten muutosten ja odotusten ytimessä. Onko koskaan aiemmin ollut samanaikaisesti valmistelussa valtiosuus uudistus, kuntalain uudistaminen, sote-uudistus, rakennepoliittinen ohjelma sekä kuntarakenteen muutos. No, nyt täytyy todeta, että tuohon viimevuotiseen pitänee vuodelle 2015 lisätä vielä Kuntatalousohjelma ja sen tuomat muutokset.

Kun katsotaan vuotta 2014, on kuntatalous ollut tuloksella mitattuna ja olosuhteisiin nähden kohtalaisessa kunnossa. Mistä tämä kohtalainen kunto on peräisin? Se ei ole tullut ilmaiseksi. Paljon on tehty ja kunnat ovat reagoineet ympäröivään talouteen aktiivisesti. Yli puolet kunnista korotti verotustaan, toimintoja tehostettiin ja henkilöstökuluja karsittiin. Tuloksella mitattuna vuosi 2014 tulee näyttämään ylijäämää johtuen satunnaisten erien kasvusta, jonka taustalla lakimuutoksen velvoittamat yhtiöittämiset.

Vuosi 2015 tulee olemaan, kulunutta fraasia käyttäkseni, haasteellinen. Kuntien rahoitusasema tulee heikkenemään n. 220 milj. euroa ja valtiosuusleikkaukset tuovat taas konkreettisesti kunnille vaikeuksia kun rahat puuttuvat mutta palvelut on järjestettävä. Varsinkin kun Rakennepoliittisen ohjelman, valtion kontolle tuleva tehtävien vähentäminen ei ole edennyt suunnitellulla tavalla. Yhtenä merkittävänä tekijänä kunnille on samassa ohjelmassa esitelty kuntataloudenohjausjärjestelmä joka hyvin toteutuessaan voi tuoda helpotusta kuntien tehtävien ja rahoituksen epätasapainoon. Kuntatalousohjelma on laajempi kuin peruspalveluohjelma ja kattaa kaikki kuntien tehtävät. Osana Kuntatalousohjelmaa tulee olemaan sote-budjettikehys, jolla pyritään hillitsemään sote-menojen kasvun kehitystä.

Verotuksen kehittymistä ja vaikutusta kuntien talouteen tuo valoa tässä Kuntatalous

tiedotteessa veroasiantuntija Jukka Hakola, joka käy kirjoituksessaan läpi verotukseen vaikuttavat tärkeimmät asiat vuodelta 2014 ja 2015.

Kansantalouden kehityksen ennusteet ovat kerta toisensa jälkeen heikentyneet kun tarkastelemme vuotta 2014 ja 2015. Kunnat ovat reagoineet heikkenevien verotuloihin ja valtiosuusleikkauksiin korottamalla veroprosenttejaan vuodelle 2015. Keskimääräinen tuloveroprosentti nousi korotusten jälkeen 19,84 %:iin, kasvua edelliseen vuoteen on 0,1 %-yksikköä. Lisäksi mahdollisia sopeutuksia menoihin on odotettavissa edelleen lähes kaikissa kunnissa. Taloudellisen tilanteen heikkeneminen on tiedostettu kunnissa hyvin.

Taloustilanne Suomessa on pitkän laskun jälkeen edelleen heikko eikä mitään nopeaa kasvua ensi vuodelle ei tarvinne odottaa. Suomen luottoluokitus sai kolauksen kun Standard & Poor's laski syksyllä valtion, Takauskeskuksen ja Kuntarahoituksen kolmen A:n luokituksen AA+ -luokkaan.

Vaikka nyt näyttää sumuiselta kun katsomme kuntatalouden tulevaisuuteen, niin muistetaan se, että aina selvitään kun yhdessä tehdään.

Alkuvuodesta alkaa valmistautuminen niin valtion kehysriiheen kuin Kuntaliiton talous- ja rahoitusfoorumiin 11.-13.2.2015. [Kuntaliiton talous- ja rahoitusfoorumin ohjelma on liitteenä 1.](#) Luvassa on paljon hyviä presentaatioita ja asiakohtaista asiaa.

Arvoisat lukijat, kiitos kuluneesta vuodesta ja oikein mukavaa ja rentouttavaa loppuvuotta 2014 sekä hyvää joulua ja menestyskästä ensi vuotta 2015!

Ilari Soosalu
johtaja, kuntatalous, p. 09 771 2077, 050 371 2999

Sote-uudistus

Maan hallitus antoi [sotejärjestämislakiesityksensä eduskunnalle 4.12.2014](#). On hyvä, että näin tärkeässä asiassa on edetty mutta paljon tuntuu olevan vielä miettimättä.

Esityksen yksi merkittävimpiä asioita on sote-alueiden ja myös tuotantoalueiden tulevat rahoitusratkaisut.

Lakiesityksen sote-rahoitusmallissa kunnilta kerätään varat sote-alueelle niin, että kunnan osuus määräytyy ensin 20 %:esti kunnan asukasluvun perusteella ja loput ikärakenteen ja sairastavuuden perusteella, muita tekijöitä ei huomioida. Lopputuloksena on, että sellaiset kunnat joiden nykyiset sote-menot ovat korkeammat kuin lakiesityksen laskentatavalla saadut laskennalliset maksuosuudet, niin sanotusti voittaisivat uudistuksessa.

Tällöin ei kuitenkaan ole vielä arvioitu tuotantoalueiden korvauserusteita. Lakiesityksessä tuottamisesta aiheutuvat tarpeelliset kustannukset rahoitetaan sote-alueen suorittamalla korvauksella. Keskeisinä tekijöinä ovat asukasluvuun ja tarvetekijöihin perustuva rahoitus vähintään 80 %:esti, erilaiset olosuhde- ja muut tekijät sekä vaikuttavuus- ja tehokkuusvaatimukset enintään 20 %:esti. Tästä osuudesta ja sen vaikutuksista palvelun tasoon ja määrään sekä kuntalaisiin ei voi vielä tässä vaiheessa tehdä kovinkaan syviä analyyseja, varsinkaan kun investointeja ei laskelmissa ole otettu lainkaan huomioon. Puhumattakaan mietitystä kiinteistöjen ja toimitilojen omistamisesta ja hallinnoinnista.

Investoinneista on lähinnä todettu, että niiden perusteista ja kustannuksista päätetään investointisuunnitelmassa, merkittävimpien investointien osalta ja että niiden rahoitus jaksotetaan järjestämispäätöksen mukaiselle ajalle ja siinä määriteltävien laskennallisten tekijöiden mukaisesti. Ra-

hoituksen jaksotus järjestämispäätöksen mukaiselle ajalle eli neljälle vuodelle ei varmaankaan voi olla lainkirjoittajan tavoite. Toteutuessaan se käytännössä merkitsisi aivan toisenlaisten poistoaikojen lanseeraamista sote-sektorin osalta.

Järjestämispäätökselle, joka tehdään neljän vuoden välein, on annettu oikeastaan keskeisin rooli koko lakiesityksessä. Ja kun oikeastaan tiedetään vain suuret linjat järjestämispäätöksen sisällöstä niin lakiesitys on luonut suurta epätietoisuutta kuntiin ja kuntalaisiin. Rahoituksen osalta epätietoisuus ainakin sikäli jatkuu, että monikanava-rahoitusta miettivä työryhmän antaa raporttinsa vasta helmikuussa ja sotebudjettikehystöryhmän raportti ei vielä tätä kirjoitettaessa ollut tullut ulos.

Kuntaliitto on esittänyt, että olisi ollut ehkä hyvä paikka pyrkiä tekemään sote-uudistus ilman merkittäviä kuntakohtaisia euromenettäjiä tai -voittajia. Varsinkin kun tällä hetkellä on muitakin merkittäviä muutoksia tuomassa kunnille erittäin kovia talouden haasteita.

Kuntaliitto tiedusteleekin kunnilta kuntien näkemyksiä sote-uudistuksen vaikutusnäkökymistä, mm. talous - ja rahoitusratkaisuisista. Kuntien vastauksia tullaan käyttämään sote-uudistuksen eduskuntakuulemisissa. Tiedustelu lähetetään kuntiin vielä ennen joulua.

Kuntaliiton hallitus käsitteli uudistusta kokouksessaan 4.12.2014. Kokoukseen laaditut esittelykalvot talouden osalta ovat *liitteenä 2*.

Lisätiedot:

Ilari Soosalu, p. 09 771 2077, 050 371 2999
Reijo Vuorento, p. 09 771 2078, 050 66 741

Kuntien verovuoden 2014 ryhmäosuuden tarkistus

Verovuoden 2014 ennakonperinnässä käytettävää ryhmäosuutta oikaistaan verovuoden 2013 tietojen ja käytössä olevien ennakko- ja jäännösverojen kertymätietojen perusteella. Oikaisu vähentää kuntien tuloja siitä, mitä olemme käyttäneet kuntakohtaisissa veroennustekehikoissamme vuoden 2014 tilityksiä ennakooidessamme.

Verovuoden 2014 ryhmäosuutta lasketaan aiemmin käytössä olleesta 61,76 %:sta 61,42 %:iin. Tämän seurauksena kunnille tilitetään joulukuussa reilu 90 miljoonaa euroa vähemmän verrattuna siihen, että tilitys olisi suoritettu aiemmin käytössä olleella jako-osuudella. Vuonna 2014 vastaava oikaisu oli +170 miljoonaa euroa, joten kunnallisverojen kertymän kasvu jää tänä vuonna alhaiseksi. Koko maan veroennustekehikossamme, joka päivitettiin marraskuun lopussa, on huomioitu kyseinen oikaisu.

Joulukuussa oikaistaan myös kuntakohtaisia jako-osuuksia. Huolimatta negatiivisesta ryhmäosuuden oikaisusta yli sadalla kunnalla oikaisu näyttää Verohallinnon mukaan muodostuvan positiiviseksi, mikä johtuu kuntakohtaisen jako-osuuden vastakkaisesta oikaisusta. Veronsaajien verkkopalvelusta löytyvät arvioidut ennakkoperinnän jako-osuudet ja tilitysten oikaisut joulukuussa 2014:

http://veronsaajat.vero.fi/fi-FI/tilastot/Documents/Kopio%20TIL_N185_2014_kunta.fi.xls

Joulukuun tilitys suoritetaan uudella alemmalla ryhmäosuudella ja uusilla kuntakohtaisilla jako-osuuksilla. Tästä saatavia lisätuloja tai menetyksiä aiempaan verrattuna Verohallinnon laskelmalla ei ole huomioitu. Ottaen huomioon edellä kuvatut oikaisut ja aiempien kuukausien kehitys, niin kunnallisveron kertymän ennakoidaan vuonna 2014 olevan noin 18 180 milj. euroa.

Seuraava jako-osuuksien tarkistus tehdään todennäköisesti maaliskuussa, jolloin valtiovarainministeriön kansantalouden ennusteet päivitetään, ja selvillä on alkuvuodesta

maksetut pääomatuloihin liittyvät ennakontäydennysmaksut. Ennakontäydennysmaksujen arvioidaan jäävän viime vuotta alhaisemmalle tasolle, joka alentaa alkuvuoden tilityksiä myös kunnille.

Koko maan veroennustekehikko on päivitetty 27.11.2014 ottaen huomioon mm. loppuvuoden oikaisut ja veroprosenttien korotukset

<http://www.kunnat.net/fi/asiantuntijapalvelut/kuntatalous/verotus/verotulojen-ennustaminen/Sivut/default.aspx>

Kuntaryhmän yhteisöveron jako-osuus vuodelle 2015

Hallituksen esitys [HE/180/2014](#) yhteisöveron jako-osuuksista vuodesta 2015 on hyväksytty eduskunnassa 15.12.2014 valtiovarainvaliokunnan mietinnön mukaisin muutoksin.

Hallituksen esityksessä käytiin läpi kaikki verovuosien 2015–2016 jako-osuuksiin vaikuttavat yhteisöverotuksen veroperustemuutokset eriteltyinä ja niiden aiheuttama kompensointitarve kunnille ja seurakunnille. Muutokset perustuvat valtion tekemiin veroperustemuutoksiin, joiden aiheuttamat muutokset kuntien tuloihin hallitusohjelman mukaan kompensoidaan kunnille täysimääräisesti. Kompensointio on esitetty tehtäväksi jako-osuuksia muuttamalla.

Hallituksen esityksen jälkeen jako-osuuksiin on kuitenkin vielä tehty kaksi muutosta. Valtiovarainvaliokunta puoltaa esityksen hyväksymistä muutettuna mietinnössään [VaVM 36/2014 vp - HE 180/2014 vp](#). Ensimmäinen muutos koskee elokuvatuen verovapautta, jonka eduskunta on pysyttänyt toisin kuin hallitus esitti tuloverotusta koskevassa esityksessään. Lisäksi hallitus on antanut itse vastikään esityksen, jolla jatketaan tuotannollisten investointien korotettuja poistoja vielä vuosina 2015–2016.

Elokuvatuen verovapauden on arvioitu pienentävän yhteisöveron tuottoa ja kuntien jako-osuutta korotetaan sen vuoksi 0,03 prosenttiyksikköä. Tuotannollisten investointien korotetut poistot pienentävät yhteisöverotuottoa vuosina 2015 ja 2016 arviol-

ta 65 miljoonalla ja kuntaryhmän jako-osuutta korotetaan vastaavasti 0,58 %-yksiköllä.

Hallituksen esityksen jälkeen tehdyt muutokset huomioon ottaen eduskunta on hyväksynyt siten seuraavat kuntaryhmän yhteisöveron jako-osuudet:

Vuosi	Kuntien jako-osuus
2015	36,87 %
2016	30,92 %

Vuoden 2016 melkein 6 %-yksikön lasku jako-osuudessa selittyy pääosin 5 %-yksikön väliaikaisen jako-osuuden korotuksen päättymisellä. Vuodesta 2017 alkaen ryhmäosuus on esitetty alenevan vielä hieman tästä 30,34 %:iin. Kuntakohtaiset yhteisöveron jako-osuudet päivitetään Verohallinnon Veronsaajat palvelun Tilastot -osioon niiden vahvistuttua. Kirjoitushetkellä palvelussa löytyy ainoastaan jako-osuuksien ennakkotiedot vuodelle 2015.

Yhteisöveron jako-osuuksien käsittelyn yhteydessä eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto otti mietinnössään kantaa yhteisöveromuutosten kompensointi tapaan. Valiokunta piti harkitsemisen arvoisena sitä vaihtoehtoa, että verotuottomenetykset kompensoitaisiin kunnille jatkossa vain yhtä kanavaa pitkin eli valtionosuuksien kautta.

Maataloustukien maksatusaikataulun muutos alentaa maksuunpantavaa kunnallisveroa

Maaseutuvirasto tiedotti 10.10.2014, että maanviljelijätukien maksatusaikataulu muuttuu aiempaan verrattuna vuodesta 2015 eteenpäin. Linjatulla muutoksella olisi ollut huomattavat (400–500 milj. €) vaikutusta maanviljelijöiden verotettaviin ansiotuloihin vuonna 2015 ja siten maatalousvaltaisten kuntien kunnallisverotuloihin. Valtioneuvosto suuntasi lisätalousarvion täydennyksessä lisäresursseja maatalouden tarkastustoimintaan ja maksatusjärjestelmien kehittämiseen. Maaseutuviraston 25.11.2014 julkaiseman tiedotteen mukaan toimintaan saatujen lisäresurssien jälkeenkin maanviljelijöiden tukia siirtyy maksettavaksi vuodelta 2015 vuodelle 2016 noin 200 miljoonaa euroa. Tämä johtaa kunnal-

lisverotuottojen alenemiseen erityisesti maatalousvaltaisimmissa kunnissa.

Maatalouden tulot verotetaan suurimmaksi osaksi kunnallisveron alaisina ansiotuloina. Muutoksen arvioidaan vähentävän kunnallisverotuksessa veronalaisia ansiotuloja noin 150 milj. € vähentäen kunnallisveron tuottoa noin 30 miljoonalla eurolla. Arvion perusteella olemme laskeneet muutoksen kuntakohtaisia vaikutuksia vuoden 2015 maksuunpantavaan veroon oletukselle, että maatalouden ansiotulot jakautuvat kuntien kesken vastaavasti kuten verovuonna 2013.

Suurimmat vaikutukset muutoksella on laskelmien perusteella Etelä- ja Keski-Pohjanmaalla, joissa maksuunpantavan veron määrä laskee keskimäärin 19 € per/asukas. Kuudessa kunnassa maksuunpantavan veron määrä alenee muutoksen johdosta yli -2 % ja yhteensä 66 kunnassa yli -1 %. Kuntakohtainen laskelma on luettavissa Kunnat.netissä:

http://www.kunnat.net/fi/tietopankit/uutisia/2014/2014_28_11_Maataloustuki/Maataloustukien_maksatuksen_muutoksen_vaikutus_verotuottoon_2015.xls

Muutos otetaan huomioon veronsaajien ryhmäosuuksia laskettaessa vuodelle 2015. Muutos vähentää myös valtion ansio- ja pääomatuloja, joten vaikutus ryhmäosuuksiin ei tule olemaan kovin merkittävä. Kuntakohtaisissa ennakkoperinnän jako-osuuksissa muutosta ei voida huomioida. Tällä hetkellä näyttääkin, että osittain vaikutukset näkyvät kuntaryhmän verojen kertymässä vuoden 2015 aikana, mutta kuntakohtaiset erot näkyvät osassa kunnista suhteellisesti suurina oikaisuinä vuonna 2016 vuoden 2015 verotuksen valmistuessa.

Lähes kolmannes kunnista nosti tulo-veroprosenttiaan vuodelle 2015

Noin kolmannes kunnista, yhteensä 98 kuntaa, nostaa kunnallisveroprosenttiaan ensi vuodelle. Keskimääräinen kunnallisveroprosentti on ensi vuonna 19,84 mikä merkitsee 0,10 prosenttiyksikön kasvua tästä vuodesta.

Korkein kunnallisveroprosentti on ensi vuonna Kiteellä 22,50 prosenttia ja alhaisin

Kauniaisissa 16,50 prosenttia. Kunnallisveroprocenttien korotus lisää kuntien verotuloja ensi vuonna noin 100 miljoonaa euroa.

Yleisimmän, eli 0,5 prosenttiyksikön suuruisen korotuksen tekeviä kuntia on yhteensä 54. Suurin korotus on 1,0 prosenttiyksikköä. Yhteensä 16 kuntaa korottaa kunnallisveroprocenttiaan tämän verran.

Kunnallisverojen kiristykset kohdistuvat ensi vuonna lähinnä pienempiin kuntiin, mikä näkyy kohtuullisen maltillisena keskimääräisen kunnallisveron nousuna. Yli 50 000 asukkaan kaupungeista kunnallisveroprocenttiaan nostavat Kouvola ja Pori 0,5 prosenttiyksikköä ja Hämeenlinna 0,25 prosenttiyksikköä. Kaikkiaan kunnallisveroprocenttiaan nostavissa kunnissa asuu noin 1,2 miljoonaa ihmistä.

Valtionosuusuudistuksessa valtionosuuksia menettäneet kunnat ovat nostaneet kunnallisveroprocenttiaan keskimääräistä enemmän. Uudistuksessa valtionosuuksia menetti yhteensä 188 kuntaa, joista 68 nostaa ensi vuoden kunnallisveroprocenttiaan.

Kiinteistöveroprocentteja nostettiin yli 100 kunnassa – ala- ja ylärajojen korotuksien vaikutus perittänee kunnilta tasasuuruisuena eränä valtionosuuksien leikkauksena

Kiinteistöverolain muutos koskien kiinteistöveroprocenttien lakisääteisiä ala- ja ylärajoja pakotti 63 kuntaa nostamaan kiinteistöveroprocenttejaan. Yleistä kiinteistöveroprocenttia korotti 114 kuntaa, vakituisten asuinrakennuksen veroprocenttia 105 ja muiden kuin vakituisten asuinrakennusten veroprocenttia 87 kuntaa. 132 kuntaa nosti ainakin yhtä kiinteistöveroprocenttia. Yleisen kiinteistöveroprocentin keskimääräinen veroprocentti nousee 0,04 prosenttiyksikköä ja vakituisten asuinrakennusten veroprocentit 0,03 prosenttiyksikköä. Kuudessa kunnassa laskettiin vähintään yhtä kiinteistöveroprocenttia.

Veroprocenttien korotukset lisäävät kuntien kiinteistöverotuloja vuonna 2014 noin 70 miljoonaa euroa.

Lakisääteisten kiinteistöveroprocenttien ala- ja ylärajojen muutokset muodostavat tästä noin 41 miljoonaa euroa. Valtion vuoden 2015 talousarvioesityksen yhteydessä rat-

kaisun arvioitiin lisäävän 48 miljoonalla eurolla kuntien verotuloja joka esitettiin perittäväksi kunnilta kuntakohtaisesti kiinteistöveron tuoton arvioitua kasvua vastaavasti. Eduskuntakäsittelyssä hallintovaliokunta piti kuntien kannalta ongelmallisena, että kiinteistöveron korotukset ohjataan valtion hyväksi. Lisäksi perustuslakivaliokunta piti kiinteistöveron tuoton ottamista valtionosuuksien kautta valtion menojen katteeksi huonosti yhteensopivana perustuslain 121 §:n turvaaman kuntien itsehallinnon ja siihen kiinteästi liittyvän kuntien verotusoi-keuden kanssa.

Hallintovaliokunta katsoi, että ehdotettu tapa kohdentaa valtionosuusvähennykset, kohtelee kuntia melko sattumanvaraisella perusteella eri tavoin kunnan aiemmin tekemien päätösten pohjalta, ja se voi asettaa jokseenkin samanlaisessa rahoitusasemassa olevat kunnat valtionosuusleikkausten osalta erilaiseen asemaan riippuen siitä, tehdäänkö kiinteistöveron korotus nyt vai tehtiinkö se vuosi sitten. Valiokunta katsoi, että tilanne, jossa valtio lainsäädännöllä pakottaa tietyt kunnat korottamaan veroa, jossa kunnalla pitäisi olla oma harkintavaltaa, ja samalla leikkaa epäjohdonmukaisesti vain näiltä kunnilta tuon korotuksen itselleen valtionosuusleikkauksella, merkitsee voimakasta puuttumista kunnalliseen itsehallintoon ja on vaikeasti yhteen sovitettavissa perustuslaista johtuvan kunnallisen itsehallinnon periaatteen kanssa. Hallintovaliokunta esittikin, että kiinteistöveron tuottoa vastaava vähennys kohdennetaan kaikkiin kuntiin asukaskohtaisesti samansuuruisesti (8,85 euroa/asukas). Eduskunta hyväksyi 9.12.2014 ensimmäisessä käsittelyssä lakimuutoksen sisällön hallintovaliokunnan mietinnön mukaisena, joten alkupe- räisen hallituksen esityksen perusteella tehdyt kuntakohtaiset laskelmat kiinteistöveron tuottojen takaisinperinnästä valtiolle eivät tule tämän hetkisen tiedon valossa toteutumaan.

Vuoden 2015 luontoisetuarvot ja työ-suhdeasuntojen arvostuksen muutos

Vuoden 2015 luontoisetupäätös on annettu 27.11.2014. Päätös löytyy Verohallinnon internet-sivuilta diaarinumerolla [149/200/2014](#).

Päätös sisältää muutoksen asuntoedun arvostamistapaan vuoteen 2014 verrattuna. Nykymallin on todettu olevan epäoikeudenmukainen eikä se ole ottanut tarpeeksi hyvin huomioon alueellisia eroja vuokratasossa. Asuntoedun arvostuksen rakenne muuttuu siten, että aiemmasta asuntojen ikäjaottelusta luovutaan ja siirrytään tarkempaan alueelliseen jaotteluun. Uuden mallin mukaiset verotusarvot ovat selvästi lähempänä todellisia markkinaehtoisia vuokria kuin nykymallin mukaiset arvot.

Siirtyminen asuntojen ikäjaottelusta tarkempaan kuusiluokkaiseen alueelliseen jaotteluun nostaa asuntojen luontoisetuarvoja. Päätöksessä eritellyillä alueilla verotus-

arvot nousevat keskimäärin seuraavasti Helsinki 1- ja 2-alueilla 10–20 prosenttia. Helsinki 3, Espoo, Kauniainen -alueella asuntoedun arvo nousee 5–12 prosenttia. Helsinki 4, Vantaa -alueella uusien asuntojen edun arvot pysyvät lähes ennallaan. Muualla Helsingissä, kehyskunnissa sekä Kuopiossa, Jyväskylässä, Lahdessa, Oulussa, Tampereella ja Turussa uusien asuntojen edun arvot nousevat kaikkein pienimmässä asunnoissa yli 10 prosenttia ja muissa alle 10 prosenttia. Muualla Suomessa uusien asuntojen edun arvot laskevat vajaan 10 prosenttia nykymallin mukaisiin arvoihin verrattuna.

Asuntoedun ja siihen sisältyvän lämmityksen raha-arvot ovat keskuslämmitysasunnoissa seuraavat:

Alue	Edun arvo euro/kk
Helsinki 1	268 € + 11,70 € neliömetriltä
Helsinki 2	260 € + 10,60 € neliömetriltä
Helsinki 3, Espoo, Kauniainen	227 € + 9,50 € neliömetriltä
Helsinki 4, Vantaa	179 € + 9,50 € neliömetriltä
Jyväskylä, Kuopio, Lahti, Oulu, Tampere, Turku, kehyskunnat, muu Helsinki	171 € + 8,00 € neliömetriltä
Muu Suomi	147 € + 7,10 € neliömetriltä

Helsingin eri alueet on määritelty päätöksessä postinumeron perusteella ja kehyskunnilla tarkoitetaan Hyvinkään, Järvenpään, Keravan, Kirkkonummen, Nurmijärven, Riihimäen, Sipoon, Tuusulan ja Vihdin kuntia. Asunnon katsotaan kuuluvan siihen kuntaan tai postinumeroalueeseen, jossa se oli verovuoden ensimmäisenä päivänä.

Autoetu

Jos palkansaaja tai hänen perheensä käyttää yksityisajoihin työnantajan henkilö- tai pakettiautoa, verovelvollisen saama etu katsotaan autoeduksi.

Autoedun määrä koostuu kahdesta osasta, pääomakustannuksista laskettavasta prosenttimäärästä ja käyttökustannusten euromäärästä. Prosenttiosaa laskettaessa auton uushankintahintana käytetään auton

maahantuojaan ilmoittamaa auton käyttöönottokauden alun suositushintaa vähennettynä 3 400 eurolla.

Käyttökustannusten kiinteän euromäärän sijaan voidaan käyttää kilometrikohtaista arvoa. Tällöin autoedun arvo koostuu uushankintahinnasta lasketusta prosenttiosuudesta ja vuoden aikana ajettujen kilometrien määrän mukaisesta arvosta. Kilometrikohtaisen arvon käyttäminen edellyttää ajopäiväkirjaa tai muuta luotettavaa selvitystä autolla ajettujen kilometrien määrästä.

Vapaan autoedun tai käyttöedun luontoisetuarvot pysyvät samoina kuin vuonna 2014. Ikäryhmien määrittely muuttuu yhdellä vuodella ajan kulumisen johdosta.

Autoedun arvot ovat vuonna 2015:

	Vapaa autoetu/kk	Käyttöetu/kk
Ikäryhmä A (v. 2013–2015)	1,4 % + 285 € tai 19 snt/km	1,4 % + 105 € tai 7 snt/km
Ikäryhmä B (v. 2010–2012)	1,2 % + 300 € tai 20 snt/km	1,2 % + 120 € tai 8 snt/km
Ikäryhmä C (ennen vuotta 2010)	0,9 % + 315 € tai 21 snt/km	0,9 % + 135 € tai 9 snt/km

Puhelinedut ennallaan

Puhelinetujen arvot säilyvät ennallaan vuonna 2015. Sekä matkapuhelimen että kiinteään liittymän luontoisetuarvo on ensi vuonna 20,00 euroa kuukaudessa. Matkapuhelinedun arvo kattaa puheluista, tekstiviesteistä ja multimediaviestistä aiheutuneet kustannukset.

Ravintoetujen arvot muuttuvat

Sairaalan, koulun, päiväkodin tai muun vastaavan laitoksen henkilökuntaan kuuluvan laitosruokailun yhteydessä saaman ravintoedun raha-arvona pidetään 4,65 € aterialta kohden. Koulun, päiväkodin tai vastaavan laitoksen henkilökunnan oppilaiden tai hoidettavien ruokailun valvonnan yhteydessä saaman ravintoedun arvon on 3,72 € aterialta kohden.

Työntekijän saaman tavanomaisen ravintoedun verotusarvo on 6,20 euroa aterialta kunhan aterian hintaan sisältyvät raaka-aine- ja palkkakustannukset ovat vähintään verotusarvon verran eivätkä ylitä 10,10 euroa aterialta.

Verovapaat matkakustannusten korvaukset vuonna 2015

Matkakustannusten korvaukset ovat verotomia enimmäismäärään asti. Verohallinto on vahvistanut 8.12.2014 päätöksen verovapaista matkakustannusten korvauksista vuonna 2015. Päätös löytyy Verohallinnon internet-sivuilta diaarinumerolla [A202/200/2014](#).

Kustannuspäätöksessä ovat päivärahojen, kilometrikorvausten ja muiden matkakus-

tannusten korvausten perusteet ja määrät. Työnantaja voi maksaa palkansaajalle työmatkasta päätöksen mukaiset korvaukset verovapaasti.

Työnantajan tosiasiallisesti maksettavat korvaukset määräytyvät yleensä työ- ja virkaehtosopimusten mukaan. Verohallinnon päätöksen määrät ja perusteet voivat erota työehtosopimusten määrästä ja perusteista. Jos korvaus ylittää Verohallinnon päätöksen mukaisen määrän tai jos sitä maksetaan lievemmin perustein, korvaus on päätöksestä poikkeavalta osalta veronalaista palkkatuloa.

Kotimaan kokopäivärahan ja ateriakorvauksen määrät ovat nousemassa vuodesta 2014, mutta osapäiväraha pysyy aiemmalla tasolla. Vuodelle 2015 esitetyt kotimaan päivärahat ja ateriakorvaus ovat seuraavat:

kokopäiväraha	40,00 euroa
osapäiväraha	18,00 euroa
ateriakorvaus	10,00 euroa

Verovapaan kilometrikorvauksen enimmäiskorvaus auton käytöstä muuttuu

Kilometrikorvauksen verovapaan määrä on nousemassa 44 senttiin kilometriltä vuoden 2014 43 sentistä. Lisähenkilöstä maksettava korvaus on 3 senttiä henkilöä kohden. Korvaus käyttöetuautolla tehdystä työmatkasta laskee 12 senttiin kilometriltä.

Aravavuokratalojen ja muiden luovutusrajoitteisten kiinteistöjen kiinteistöveroitus muuttuu vuonna 2015

Korkein hallinto oikeus katsoi ratkaisussaan ([KHO:2014:128](#)), että kiinteistön verotus-

arvoksi katsotaan todennäköinen luovutushinta vain silloin, kun se on suurempi kuin kiinteistön arvo omistajan hallussa (ja samanaikaisesti pienempi kuin kiinteistön ominaisuuksien perusteella laskettu arvo). Siten kiinteistön verotusarvoa ei alenneta enää vastaisuudessa pelkästään sen johdosta, että kiinteistön todennäköinen luovutushinta olisi luovutusrajoituksen vuoksi kiinteistön ominaisuuksiin perustuvaa arvoa pienempi. Päätös muuttaa tulkintaa ja verotuskäytäntöä aravavuokratulojen osalta ja muissakin tilanteissa, joissa varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005, myöhemmin arvostamislaki) 32 §:ä sovellettaessa kiinteistön verotusarvoksi on poikkeuksellisesti katsottu kiinteistön ominaisuuksien perusteella lasketun arvon sijasta sitä alempi todennäköinen luovutushinta.

Verohallinto on antanut päätöksen perusteella ohjeen muuttuvasta kiinteistöverokäytännöstä. Muutos kohdistuu erityisesti aravavuokratuloihin, joiden verotusarvoa alentavana tekijänä on aiemmin huomioitu kiinteistöön kohdistuvat luovutusrajoitukset. Verohallinto katsoo, että muuttunutta tulkintaa tulee soveltaa ensimmäisen kerran määrättäessä kiinteistövero vuodelle 2015. Aravavuokratulojenkin osalta kiinteistövero määrätään jatkossa lähtökohtaisesti kiinteistön ominaisuuksien perusteella lasketusta arvosta eikä niiden todennäköisestä luovutushinnasta. Tämän vuoksi aravavuokratuloista ei vuodesta 2015 alkaen enää tarvitse toimittaa Verohallinnolle laskelmaa luovutuskorvauksen määrästä.

Verohallinnon ohjeistus asiaan liittyen:

[http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Verohallinnon_ohjeet/2014/Arvostamislain_32_n_soveltaminen_kiinteit\(34808\)](http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Verohallinnon_ohjeet/2014/Arvostamislain_32_n_soveltaminen_kiinteit(34808))

Tuulivoimaloiden kiinteistöverotuksesta on julkaistu Verohallinnon ohje

Verohallinto on antanut 1.10.2014 ohjeen [Tuulivoimalaitosten ja niiden rakennuspaikkojen käsittely verotuksessa](#), joka käsittelee tuulivoimalaitosta ja sen rakennuspaikkaa kiinteistöveron kohteena, niiden arvostamista ja kiinteistöveron määräämistä.

Kiinteistöverolain 14 §:n 1. momentin mukaan kunnanvaltuusto voi määrätä erikseen

veroprosentin, jota sovelletaan voimalaitokseen sekä ydinpolttoaineen loppusijoituslaitokseen kuuluviin rakennuksiin ja rakennelmiin. Täksi veroprosentiksi voidaan määrätä enintään 2,85. Pykälän 2. momentin mukaan vesi- ja tuulivoimalaitokseen, jonka nimellisteho on enintään 10 megavolttiamppeeria, sovelletaan yleistä kiinteistöveroprosenttia. Toiminnassa tai lähitulevaisuudessa suunnitteilla olevien tuulivoimaloiden nimellisteho jää reilusti rajan alle, joten niiden kiinteistöverotuksessa sovelletaan kunnan yleistä kiinteistöveroprosenttia. Ohjeen mukaan kiinteistöverotuksen ulkopuolelle jäävät omistajan omaan käyttöön tarkoitetut nimellisteholtaan alle 625 kilovolttiamppeerin (500 kW) tuulivoimalat, joista ei siirretä sähköä sähköyhtiön sähköverkkoon.

Oikeuskäytännön ([KHO 11.11.2004/2887](#)) perusteella on vakiintuneesti katsottu, että tuulivoimalan tornia eli runkoa konehuoneineen pidetään verotuksessa rakennelmana. Roottoria lapoineen, vaihdelaatikkoo ja generaattoria taas pidetään irtaimena omaisuutena. Siten tuulivoimalan perustukset ja runko konehuoneineen on sellainen rakennelma, joka kuuluu kiinteistöveron piiriin. Roottori lapoineen, vaihdelaatikko ja generaattori sekä muu laitteisto ovat luonteeltaan irtainta käyttöomaisuutta ja ne jäävät kiinteistöverotuksen ulkopuolelle.

Tuulivoimalaa verotuksessa arvostettaessa sen jälleenhankinta-arvoksi katsotaan siten 75 prosenttia tuulivoimalan tornin eli perustusten, rungon ja konehuoneen rakennuskustannuksesta. Varojen arvostamisesta verotuksessa [22.12.2005 annetun lain](#) 30 §:n 1. momentin 6. kohdan mukaan tuulivoimalaitokseen välittömästi kuuluvan rakennuksen ja rakennelman vuotuinen ikälennus on vuodesta 2014 alkaen 2,5 prosenttia (812/2013). Käytössä olevan tuulivoimalan arvoksi katsotaan edellä mainitun lain 30 §:n 4. momentin mukaan aina vähintään 40 prosenttia rakennelman jälleenhankinta-arvosta.

Useimmat tuulivoimalat sijoittunevat maa- ja/tai metsätalouden käytössä olevalle maapohjalle, koska tuulivoimalat sijoitetaan yleensä asuttujen alueiden ulkopuolelle. Kiinteistöverolain 3 §:n 1. momentin 1. kohdan mukaan kiinteistövero ei ole suori-

tettava metsästä eikä maatalousmaasta. Kun maanomistaja vuokraa omistamastaan maatalous- tai metsämaasta alueen tuulivoimalan tai useiden tuulivoimaloiden sijoittamiseksi alueelle, hallintaoikeus maahan siirtyy vuokramiehelle eli yleensä tuulivoimayhtiölle. Vuokratun maapohjan käyttötarkoitus muuttuu, kun vuokramies ei enää harjoita vuokra-alueella maa- tai metsätaloutta. Käyttötarkoituksen voidaan katsoa muuttuvan sen jälkeen kun rakennuspaikalla aloitetaan tuulivoimalaitoksen rakennustyöt. Rakennuspaikka tulee tällöin kiinteistöveron piiriin. Maatilalla sijaitsevan erottamattoman tuulivoimalan rakennuspaikan pinta-alana pidetään kiinteistöverotuksessa muun selvityksen puuttuessa 2.000 m².

Verohallinnon terveyden- ja sairaanhoidon arvonlisäverotuksen ohjeistusta päivitetään mm. työterveyshuollon tulkintojen osalta

Verohallinto on päivittämässä ohjeistustaan liittyen terveyden- ja sairaanhoidon arvonlisäverotukseen. Ohjeluonnos on tiedotteen julkaisun ajankohtana vielä lausuntokierrokselle, joten tietoa ohjeen lopullisesta sisällöstä ei vielä ole käytettävissä.

Ohjeen päivityksessä tullaan kuitenkin huomioimaan asiaan liittyvä uusi oikeuskäytäntö. Tältä osin ohjeessa tullaan luonnoksen perusteella käsittelemään mm. työterveyshuollon arvonlisäverollisuutta sekä potilaan hoitoon liittyvän työnohjauspalvelun verokohtelua.

Korkein hallinto-oikeus katsoi päätöksessään [KHO 9.7.2014 T 2192](#), että työterveyshuollon yhteydessä suoritettua luennointia, ryhmävalmennusta, koulutusta, esimiesvalmennusta, ryhmäkonsultaatiota sekä tehtyjä ilmapiirikyselyitä tai työyhteisöselvityksiä ei voida pitää arvonlisäverosta vapautettuina terveyden- ja sairaanhoitopalveluina. Kyseessä olevia palveluita ei pidetty arvonlisäverodirektiivin tarkoittamana lääketieteellisen hoidon antamisena, eivätkä ne liittyneet suoranaisesti arvonlisäverolain 35 §:ssä tarkoitettuihin toimenpiteisiin. Sillä seikalla, että kyseiset palvelut voivat välillisesti vaikuttaa palvelut ostaneen asiakkaan henkilöstön terveydentilaan tai työkykyyn, ei katsottu olevan asiassa ratkaisevaa merkitystä. Joissain tapauksis-

sa esimerkiksi ryhmävalmennusta voidaan Verohallinnon tulkinnan mukaan kuitenkin pitää verottomana terveyden- ja sairaanhoidona. Verottomuus edellyttää Verohallinnon tulkinnan mukaan, että hoidon antaminen on lääketieteellisesti perusteltua. Näin on silloin, kun potilas tulee hoitoon lääkärin lääketieteellisin perustein antaman määräyksen tai lähetteen perusteella.

Korkein hallinto-oikeus katsoi päätöksessään [KHO 2.10.2014 T 2934](#), että yksittäisen potilaan terveydentilan selvittämiseen ja hoitoon liittyvän konsultaatio- ja ohjauspalvelun antaminen hoitavalle henkilökunnalle olivat sellaisia palveluja, joilla oli yhteys potilaan saamaan hoitoon. Täten yksittäisen potilaan hoitoon liittyvää työnohjausta voitiin pitää arvonlisäverottomana terveyden- ja sairaanhoidona.

Työnohjausta, jonka ei voida kohdistuvan tietyn potilaan hoitoon, pidetään aiemman käytännön mukaisesti arvonlisäverollisena toimenpiteenä.

Metalliromun ja -jätteen myyntiin sovelletaan käännettyä arvonlisäverovelvollisuutta vuoden 2015 alusta alkaen

Käännettyä verovelvollisuutta metalliromun ja -jätteen myynnissä sovelletaan 1.1.2015 alkaen. Arvonlisäverotuksessa verovelvollinen on yleensä tavaran tai palvelun myyjä. Käännetty verovelvollisuus tarkoittaa sitä, että verovelvollinen tavaran tai palvelun myynnistä on myyjän sijaan ostaja.

Käännetyn verovelvollisuuden soveltamisala romukaupassa on laaja. Käännettyä verovelvollisuutta sovelletaan Suomessa tapahtuvaan metalliromun ja -jätteen myyntiin aina, kun sekä myyjä että ostaja ovat arvonlisäverovelvollisten rekisteriin merkityjä elinkeinonharjoittajia. Kun metalliromun myyjänä on arvonlisäverovelvollisten rekisteriin merkitty kunta tai kuntayhtymä, joka on merkitty arvonlisäverollisten rekisteriin elinkeinonharjoittajana eli myy tavaroita tai palveluja liiketoiminnan muodossa, käännetty verovelvollisuus soveltuu. Käännettyä verovelvollisuutta sovelletaan myös silloin, kun romun myynnit ovat yksittäisiä tai satunnaisia liiketapahtumia.

Menettelystä säädetään AVL [8 d §:ssä](#). Käsitteen määrittelyssä ja siihen liittyvien tulkintakysymysten ratkaisemisessa käytetään ns. CN-nimikkeistöä (käytetään tulli- ja tilastotarkoituksiin), jonka sisältöä on avattu edellä mainitussa pykälässä. Käännettyä verovelvollisuutta sovelletaan epäjalon metalliromun ja -jätteen kauppaan. Muovi-, paperi-, lasi- ja muu vastaava jäte jää soveltamisalan ulkopuolelle. Laki ei koske myöskään jalometallien myyntiä. Käännetty verovelvollisuus ei koske myöskään metalliromuihin ja -jätteisiin liittyvien palvelujen myyntiä.

Käyttökelpoisen metallitavaran myynti ei ole laissa tarkoitettua romun myyntiä.

Käännetyn verovelvollisuuden käyttöönotto perustuu [hallituksen esityksen 31/2014](#) perusteella tehtyyn arvonlisäverolain muutokseen. Verohallinto on julkaissut metalliromun myynnin käännettyä verovelvollisuutta koskevan ohjeen.

[Ohje A144/200/201: Metalliromun ja -jätteen myynnin käännetty arvonlisäverovelvollisuus](#)

Rakentamisilmoituksen tietoja ei voi ilmoittaa enää puutteellisesti tammikuulta

Rakentamispalveluiden kuukausittainen ilmoittamisvelvollisuus tuli voimaan 1.7.2014 ja tiedot tulee ilmoittaa Verohallinnolle aina kohdekuukautta toiseksi seuraavan kuukauden 5. päivä (marraskuulta 2014 5. päivä tammikuuta).

Verohallinto on ilmoitusmenettelyn alkuvaiheessa hyväksynyt tietyiltä osin puutteelliset ilmoitukset. Rakentamisilmoituksen tietoja ei voi kuitenkaan ilmoittaa puutteellisesti enää tammikuulta.

Urakkailmoituksia ei voi enää antaa ilman ulkomaisen urakoitsijan yhteystietoja, vuokratyöntekijän työskentelyaikaa koskevia tietoja tai kaikkia pakollisia urakan arvoa koskevia tietoja vuodenvaihteen jälkeen tehdystä työstä.

Työntekijäilmoituksia ei voi enää antaa ilman työnantajan yhteystietoja, vuokratyöntekijän tunnistetietoja tai työntekijän tunnistetietoja vuodenvaihteen jälkeen tehdystä työstä.

Tammikuulta annettavat tiedot tulee siten ilmoittaa Verohallinnon ohjeistaman tietosäällön mukaisena 5.3.2015 mennessä.

Lisätiedot:

Jukka Hakola, p. 09 771 2086, 050 411 7112

Valtionosuudet

Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa kohtuullisella verorasitteella. Tämä toteutetaan tasaamalla palvelujen järjestämisen kustannuseroja sekä kuntien välisiä tulopohjaeroja. Kustannuserojen tasauksen laskentaperusteena ovat asukasmäärän ja ikärakenteen lisäksi erilaiset olosuhdetekijät. Toisena valtionosuusjärjestelmän kiinteänä osana kuntien tulopohjaa tasataan kunnan verotulojen perusteella.

Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu hallinnollisesti kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ([1704/2009](#)) ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain ([1705/2009](#)) mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö.

Peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmä uudistuu vuoden 2015 alusta. Keskeiset peruseriaatteet ja rakenteet säilyvät, mutta valtionosuuden määräytymisperusteet, kuten ikäryhmitys ja tarve- ja olosuhdekerroimet muuttuvat. Myös tulopohjan tasauksen painoarvo kasvaa. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoima valtionosuuslain säädäntö säilyy entisellään.

Valtionosuudet vuonna 2015

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus uudistuu 1.1.2015. Kuntaliitto julkaisi ensimmäiset alustavat laskelmat vuoden 2015 peruspalvelujen valtionosuudesta kesäkuussa 2014. Laskelmia on päivitetty syyskuussa ja marraskuussa 2014. Lopulliset päätökset vuoden 2015 valtionosuuksista tehdään joulukuun 2014 lopussa.

Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi OPM.

1. Kunnan peruspalvelujen valtionosuutta (1704/2009) myönnetään mm. seuraaviin kuntien tehtäviin:

- terveydenhuolto ja erikoissairaanhoido (ml. oppilas- ja opiskelijahuolto)
- vanhustenhoito, vammaistenhoito, lastensuojelu, mielenterveys- ja päihdehuolto ja muu sosiaalihuolto
- lasten päivähoido
- esiopetus ja perusopetus
- kirjastot, kuntien kulttuuritoiminta ja taiteen perusopetus.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden laskennallinen peruste muodostuu:

- ikärakenteen
- sairastavuuden ja
- muiden laskennallisten kustannusten määräytymistekijöiden perusteella.

Myös verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus on osa kunnan peruspalvelujen valtionosuutta. Lisäksi kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen sisältyvät syrjäisyyden, työpaikkaomavaraisuuden ja saamelaiden kotiseutualueen kunnan lisäosat, vuoden 2015 järjestelmämuutoksen tasaus (nk. siirtymätasaus) ja valtionosuudessa huomiioon otettavat lisäykset ja vähennykset, mm. veromenetysten kompensaatit.

2. Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaisen valtionosuusrahoituksen (1705/2009) euromääräisesti merkittävin osa on koulutuksen ylläpitäjille myönnettävä yksikköhintarahoitus lukiokoulutukseen ja ammatilliseen koulutukseen.

Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää perusopetukseen oppilaskohtaista lisärahoitusta (pidennetty oppivelvollisuus, lisäopetus, maahanmuuttajien perusopetukseen valmistava opetus jne.) ja rahoituksen muuhun opetus- ja kulttuuritoimintaan (kansalaisopistot, museot, teatterit, orkesterit, nuorisotyö jne.).

Lue lisää netissä osoitteessa: <http://www.kunnat.net/fi/asiantuntijapalvelut/kuntatalous/valtionosuudet/valtionosuuslaskelmat/valtionosuudet-vuonna-2015/Sivut/default.aspx>

Valtionosuuslaskuri 2015

Valtionosuuslaskurin avulla voidaan laskea kunnan saaman valtionosuusrahoituksen määrä. Valtionosuuslaskuri on hyvä apu talousarvion valmistelussa ja valtionosuusjärjestelmän kokonaisuuden hahmottamisessa.

Kuntaliiton valtionosuuslaskuri on käytännöllinen apuväline kuntien taloussuunnitelun tueksi. Valtionosuuslaskurin käyttäminen on erinomainen tapa päivittää tiedot valtionosuusjärjestelmästä. Laskurin avulla valtionosuusjärjestelmän kokonaisuuden hahmottaminen helpottuu: täyttäessään laskuria käyttäjä etenee laskennassa automaattisesti osa-alueittain käyden läpi koko kunnan valtionosuusrahoituksen kokonaisuuden.

Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu kahdesta osasta: kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta. Valtionosuuslaskurissa rahoituksen perusteena olevat laskennalliset kustannukset ja muut valtionosuusrahoituksen osatekijät on eroteltu omiksi taulukoikseen. Taulukoista tiedot siirtyvät automaattisesti Yhteenveto-
taulukkoon, joka kertoo kunnan valtionosuusrahoituksen yhteismäärän.

Laskurin tietoja voi muuttaa ja täydentää esimerkiksi laskettaessa arvioita valtionosuuksista tai laskennallisista kustannuksista seuraaville vuosille.

Työkirjan taulukoita voidaan käyttää myös erillisinä esimerkiksi ikärakenteen vaikutuksen tai lukion yksikköhinnan laskemiseen.

Lue lisää netissä osoitteessa:

<http://www.kunnat.net/fi/asiantuntijapalvelut/kuntatalous/valtionosuudet/valtionosuusaskelmat/valtionosuudet-vuonna-2015/valtionosuuslaskuri-2015/Sivut/default.aspx>

Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus vuonna 2014

Valtioneuvosto myönsi 27.11.2014 harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta yhteensä 20 miljoonaa euroa poikkeuksellisista ja tilapäisistä talousvaikeuksista kärsiville kunnille. Korotusta saa 28 kuntaa vuonna 2014.

Suurimman euromääräisen korotuksen saivat Savonlinna 1,9 milj. euroa, Varkaus 1,65 milj. euroa, Kitee 1,47 milj. euroa, Orivesi 1,34 milj. euroa ja Keminmaa 1,2 milj. euroa. Valtaosa kunnista, yhteensä 22 kappaletta, sai valtionosuuteensa 140 euron asukaskohtaisen korotuksen.

Vuonna 2014 korotusta haki 85 kuntaa ja haettu määrä oli vajaa 94 miljoonaa euroa. Kuntaliitto esitti korotusta 31 kunnalle. Kuntaliiton puoltamista kunnista korotusta ei myönnetty Alajärvelle, Haapajärvelle, Outokummulle ja Ristijärvelle. Valtiovarainministeriö sen sijaan myönsi valtionosuuden harkinnanvaraisen korotuksen Alavieskan kunnalle, joka ei sisältynyt Kuntaliiton esitykseen korotuksen saajaksi.

Kuntaliitto korostaa, että kuntien talouden tilanne ja liikkumavara huomioon ottaen taloudellisen tuen tarpeessa on suurempi joukko kuntia. Määrärahan niukkuus vaikutti ratkaisevasti Kuntaliiton puollon saaneiden lukumäärään, kun korotukselle haluttiin myös vaikuttavuutta yksittäisen kunnan näkökulmasta.

Myönteinen lausunto edellytti suunnitelmaa talouden tasapainottamiseksi ja siihen liittyvien toimenpiteiden toteuttamista. Esimerkiksi sosiaali- ja terveydenhuollon tai erikoissairaanhoidon menojen yhtäkkäinen kasvu tai investointitarpeet yksinään eivät riittäneet myönteiseen lausuntoon. Nämä linjaukset olivat myös pääosin tehdyn päätöksen keskeisiä tekijöitä. Tehdyssä päätöksessä pääpaino oli aikaisemman käytännön mukaan edellisten vuosien tilinpäätösten mukaisilla tunnusluvuilla.

Osana valtiontalouden säästötoimia harkinnanvaraisen valtionosuuden korotukseen ei ole varattu erillistä määrärahaa vuoden 2015 valtion talousarvioon. Kuntaliiton mukaan harkinnanvaraisen valtionosuuden korotus tulee säilyttää osana kuntien valtionosuusjärjestelmää, jotta jatkosakin yhtäkkisistä talousvaikeuksista kärsivien kuntien talouden romahdukset voidaan estää. Lisäksi Kuntaliitto korostaa, että rakennemuutospaikkakunnille tulisi kehittää oma erillinen kuntatalouden tervehdyttämistä toteuttava järjestelmä yhtäkkisten

rakennemuutosten kohteeksi joutuville kunnille ja alueille.

Lue lisää netissä osoitteessa:

<http://www.kunnat.net/fi/asiantuntijapalvelut/kuntatalous/valtionosuudet/harkinnanvaraiset-rahoitusavustukset/Harkinnanvarainen-vosavustus-2014/Sivut/default.aspx>

Lisätiedot:

Sanna Lehtonen, p. 09 771 2079, 050 575 9090

Kuntasektorin automaattinen talousraportointi etenee

Lähivuosina kuntien ja kuntayhtymien taloustietojen raportointia on tarkoitettu automatisoida. Automatisoinnilla pyritään eroon monenkertaisesta raportoinnista ja useista eri raportointivälineistä, mikä antaa kuntasektorille mahdollisuuden parantaa tietohuollon tuottavuutta. Lähiaikoina kansallinen tulorekisterihanke pyrkii automatisoimaan kaikkien työnantaja- ja tulonmaksajatahojen palkka- ja muiden tulotietojen raportoinnin ja Kuntatieto-ohjelma puolestaan kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätös- ja talousraportoinnin.

Kansallinen tulorekisteri

Valtiovarainministeriö on käynnistänyt kansallisen tulorekisterin perustamishankkeen 1. marraskuuta 2014. Hankkeen tehtävänä on suunnitella ja toteuttaa kansalaisten tulotietoja yksityiskohtaisella tasolla sisältävä kansallinen keskusrekisteri. Tulorekisterin tarkoituksena on, että tiedot ilmoitetaan rekisteriin reaaliaikaisesti ja kattavasti vain yhden kerran kunkin maksutapahtuman yhteydessä, jolloin samaa asiaa koskevat moninkertaiset ilmoitukset eri tahoille jäävät pois.

Esimerkiksi kunkin yksittäisen palkanmaksun tiedot ilmoitetaan rekisteriin ajantasaisesti heti kyseisen palkanmaksun yhteydessä. Saman periaatteen on tarkoitus koskea

myös kaikkia muita rekisteriin ilmoitettavia tulo- ja vähennystietoja. Rekisteriin koostaan eri viranomaisten tietotarpeet, jotka huomioidaan hankkeessa laadittaessa ilmoituksessa käytettävää tulokoodistoa ja sitä tukevaa sanastoa. Osana tulorekisterin kehittämistä kehitetään tarvittava raportointitekniikka ja -palvelu tulotietojen ilmoittamiseksi.

Jatkossa kansalaisen tulotietoja tarvitsevat tahot hakevat nämä tiedot lainsäädäntöön perustuvan oikeuden nojalla suoraan tulorekisteristä. Tulorekisterin omistajana ja vastuuviranomaisena tulee rekisterin käyttöönoton jälkeen olemaan Verohallitus ja asettamisvaiheessa käyttöönotto on arvioitu vuodelle 2019.

Kuntatieto-ohjelma ja Kuntien XBRL-taksonomia

Valtiovarainministeriön asettamassa Kuntatieto-ohjelmassa luodaan edellytyksiä kuntien ja kuntayhtymien tietohallinnon kehittymiselle riittävän yhtenäiseksi. Yhtenäiset mallit ja perusluokitukset mahdollistavat tehokkaan automaattisen raportoinnin. Osana Kuntatieto-ohjelmaa tehdään JHS-suositus: Kuntien ja kuntayhtymien XBRL-taksonomia, jolla kuntien on jatkossa tarkoitus raportoida kaikki tarvittavat tilinpäätös- ja talouden seurantatiedot.

Vuoden 2015 alkupuolella taksonomia on tarkoitus lähettää JHS-työhön kuuluvalla lausuntokierrokselle, jossa sekä kunnat ja kuntayhtymät, tietojen hyödyntäjät sekä raportointi- ja tietojärjestelmäpalveluiden tarjoajat voivat kommentoida suositusta.

Kuntien tilinpäätöstietojen lähettämiseen ei ohjelmassa tuoteta omaa mallia tai tekniikkaa, vaan tarkoituksena on hyödyntää mm. kansalliseen tulorekisteriin liittyviä toiminnallisuuksia ja palveluita aina kun mahdollista. Samalla taksonomiassa tukeudutaan kansainväliseen standardiin, jolloin kuntien ja kuntayhtymien taksonomia on monelta osin yhtenevä yritysten kanssa.

Kehitettävän taksonomian mukaista tietotuotantoa kokeillaan Kuntatieto-ohjelman pilottiprojekteissa, joissa testataan automaattisen raportoinnin toimintamalleja ja tietojen tuottamista tukevia yhteisiä määrittelyitä. Päätös laajamittaisesta automaattisen raportoinnin käytöstä tehdään pilottikokemusten jälkeen ja raportoinnin laajamuotoinen toteutus tulee ajankohtaiseksi ennen vuotta 2019.

Kuntaliitto mukana kehittämistyössä

Kuntaliitto osallistuu sekä kansallisen tulorekisterin että Kuntatieto-ohjelman toteutukseen. Kuntaliitto tavoittelee kuntien tietohuollon tuottavuuden ja yleistä tietopohjan laadun paranemista etenkin tietojoh-

misen näkökulmasta. Kuntatalouden kestävyysasteisiin vastaaminen tarvitsee tuekseen luotettavaa, ajantasaista sekä vertailukelpoista tilastotietoa, ilman merkittävää tiedonantorasitetta. Nykyisellään tähän ei päästä. Kunta-alan tuloksellisuustalkoissa yksi merkittävä tekijä onkin yhtenäisten tietostandardien käyttöönotto ja siten tietotuotannon automatisointiasteen korottaminen.

Lue lisää Kuntien ja kuntayhtymien XBRL-raportoinnin kehittämisestä:

http://www.jhs-suositukset.fi/web/guest/jhs/projects/kuntien_xbrl-taksonomia

Lue lisää tulorekisteristä:

hankepääällikkö Arto Leinonen, valtiovarainministeriö

https://www.vm.fi/vm/fi/04_julkaisut_ja_asiakirjat/03_muut_asiakirjat/katre_vm.fi.pdf

Lue lisää Kuntatieto-ohjelmasta:

projektipääällikkö Jani Heikkinen, valtiovarainministeriö

<https://wiki.julkict.fi/julkict/kuntatieto>

Lisätiedot:

Mikko Mehtonen, p. 09 771 2645, 050 592 8986

Laskelmia perusopetuksen ja lukiokoulutuksen tuottavuudesta ja tehokkuudesta

Kuntaliiton www-sivuilla on julkaistu laskelmia perusopetuksen ja lukiokoulutuksen tuottavuudesta ja tehokkuudesta. Laskelmat kuvaavat pääosin tuottavuuden taloudellista ulottuvuutta.

Näillä laskelmilla on tarkoitus kuvata perinteisiä oppilas- ja opiskelijakohtaisia kustannusvertailuja kehittyneemmin opetuksen tuottavuutta ja tehokkuutta. Mittareissa tuotoksen mittana käytetään laskennallista oppilas- ja opiskelijamäärää, joka on saatu

käyttämällä kustannuspainokertoimia. Tämä tarkoittaa sitä, että laskennassa on otettu huomioon mm. maahanmuuttajien valmistava opetus, erityisopetus, vammaisopetus, joustava perusopetus jne. (kattava listaus www-sivuilla). Laskennallinen suoritemäärä saadaan painottamalla eri oppilasryhmiä näiden empiriaan perustuvilla kustannuspainokertoimilla, jolloin resurssit ja enemmän sitovat oppilas- ja opiskelijatyypit huomioidaan. Laskennallisen oppilas- ja opiskelijamäärän käyttö on perusteltua

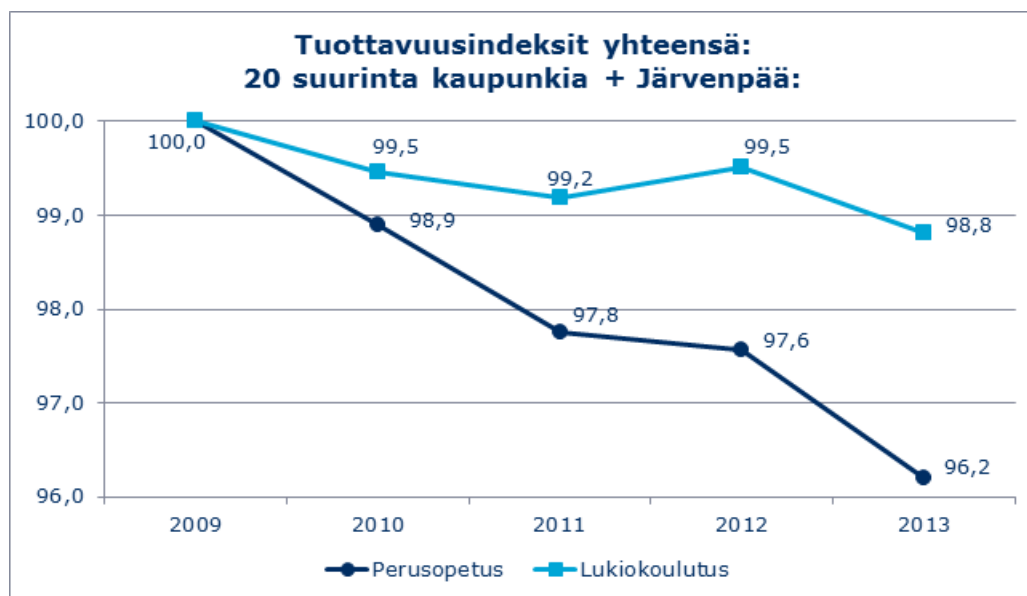
koska se tarkoittaa mittareita ottamalla paremmin huomioon kuntien väliset erot. Mittarit on kehitetty yhteistyössä kuntien

sekä Kouluikkuna-vertilutietokannan asiantuntijoiden kanssa.

Taulukko 1. Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen nimelliset kustannukset per laskennallinen oppilas ja opiskelija

Kustannukset per laskennallinen oppilas Perusopetus		Kustannukset per laskennallinen opiskelija Lukiokoulutus	
	2013		2013
Helsinki	8378	Rovaniemi	7908
Jyväskylä	7777	Kouvola	7741
Espoo	7735	Helsinki	7655
Kouvola	7154	Espoo	7507
Mikkeli	7035	Seinäjoki	7204
Kuopio	7006	Tampere	7068
Hämeenlinna	7001	Kotka	6952
Tampere	6915	Salo	6875
Rovaniemi	6854	Vaasa	6796
Oulu	6824	Mikkeli	6775
Turku	6816	Jyväskylä	6715
Kotka	6758	Kuopio	6660
Vaasa	6715	Lappeenranta	6598
Lahti	6631	Oulu	6521
Seinäjoki	6610	Järvenpää	6518
Joensuu	6512	Pori	6278
Salo	6381	Turku	6253
Lappeenranta	6262	Lahti	6145
Vantaa	6141	Joensuu	5931
Pori	5790	Vantaa	5826
Järvenpää	5431		

Kuvio 1. Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen tuottavuusindeksi (2009=100).

Näillä mittareilla mitattuna perusopetuksen ja lukiokoulutuksen tuottavuus näyttäisi olevan laskevalla uralla. Tämä saattaa osittain selittyä sillä, että viime vuosina on panostettu opetusryhmien pienentämiseen, joka ei näy näissä mittareissa tuotoksen lisäyksenä. Opetusryhmäkoko oli perusopetuksessa vuonna 2008 keskimäärin 19,57 oppilasta per ryhmä mutta jo vuonna 2010 keskimäärin 18,84 oppilasta ryhmää kohden (lähde: Opetushallitus). Toisaalta kunnat ovat joutuneet ja joutuvat myös jatkossa tekemään mittavia koulurakennusinvestointeja mikä näkyy mittarin panospuolella pääomakustannusten kasvuna. Kuntakohtaisten tuottavuusindeksien tarkastelu pal-

jastaa kuitenkin myös positiivista tuottavuuskehitystä.

Lisää kuntakohtaisia laskelmia sekä laskennan periaatteet löydät osoitteesta: <http://www.kunnat.net/fi/asiantuntijapalvelut/kuntatalous/tuottavuus/20-suurimman-kaupungin-tuottavuusvertailu/perusopetuksen-ja-lukiokoulutuksen-tuottavuus/Sivut/default.aspx>

Lisätiedot:

Mikko Mehtonen, p. 09 771 2645, 050 592 8986

Kuntatyönantajan sosiaalivakuutusmaksut vuonna 2015

[Vuoden 2015 sairausvakuutusmaksu on vahvistettu](#). Kuntatyönantajan sairausvakuutusmaksu vuonna 2015 on 2,08 prosenttia ja palkansaajan maksu on 0,78 prosenttia palkasta tai työtulosta. Molemmat maksut laskevat 0,06 prosenttiyksikköä vuodesta 2014.

Sekä palkansaajan että työnantajan keskimääräinen työttömyysvakuutusmaksu nousee 0,15 prosenttiyksikköä vuonna 2015. Työnantajan maksu on 0,80 prosenttia palkasta, jos palkkasumma on korkeintaan 2 025 000 euroa. Sen ylittävästä osasta maksu on 3,15 prosenttia palkasta. Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu vuonna 2015 on 0,65 prosenttia palkasta.

Alle 53-vuotiaan työntekijän eläkemaksu vuonna 2015 nousee 5,70 %:iin (5,55 %:ia vuonna 2014), ja 53-vuotiaiden ja sitä vanhempien työntekijöiden työeläkemaksu nousee 7,20 %:iin (7,05 %:ia vuonna 2014). Palkansaajien keskimääräinen eläkemaksu on siten kunta-alalla vuonna 2015 noin 6,15 %:ia palkasta. [Sosiaali- ja terveysministeriö on päättänyt maksuista 12.11.2014](#).

Kuntatyönantajan keskimääräisen eläkemaksu vuonna 2015 on 23,65 %, joka on

0,05 %-yksikköä alhaisempi kuin vuonna 2014. Jäsenyhteisön todellinen työnantajamaksu poikkeaa yleensä keskimääräisestä maksusta. KuEL-kokonaismaksu mukaan lukien työntekijän maksu on vuonna 2015 siten 29,8 prosenttia. Kevan valtuuskunta on vahvistanut vuoden 2015 [kunta-alan työntekijien eläkemaksut 4.12.2014](#).

KuEL-maksu koostuu:

- palkkaperusteisesta maksusta
- eläkemenoperusteisesta maksusta ja
- varhaiseläkemenoperusteisesta maksusta (varhe-maksu).

Työnantajan palkkaperusteinen maksuprosentti on kaikille jäsenyhteisöille sama. Työnantajan palkkaperusteinen maksu 2015 on 17,20 % palkkojen kokonaismäärästä (16,85 % vuonna 2014). Tämä luku ei sisällä yllämainittua palkansaajan osuutta.

Eläkemenoperusteisen maksun kokonaissumma on 946 miljoonaa euroa, eli noin 5,65 prosenttia KuEL-palkkasummasta.

Vuoden 2015 varhaiseläkemenoperusteisen maksun kokonaismäärä on 134 miljoonaa euroa, eli 0,8 prosentissa palkkasummasta.

Varhe-maksun määrä riippuu työnantajan koosta seuraavalla tavalla:

- Pientyönantajien (palkkasumma alle noin 2,05 milj. €) varhe-maksu määräytyy prosenttiosuutena maksetuista palkoista eli samaan tapaan kuin palkkaperusteinen eläkemaksu. Vuonna 2015 pientyönantajien varhe-maksu on 0,8 prosenttia palkoista.
- Keskisuurien työnantajien (palkkasumma noin 2,05–32,86 milj. euroa) varhe-maksu muodostuu palkkasumma- ja eläkemenoperusteisesta osasta. Osien välinen suhde määräytyy KuEL-palkkasumman perusteella määräytyvän omavastuusuasteen suhteessa. Palkkasummaperusteinen osa lasketaan valtuuskunnan keskisuurille työnantajille vahvistaman prosentin mukaisesti ja eläkemenoperusteinen osa entiseen tapaan jäsenyhteisön palveluksen perusteella alkaneista varhaiseläkkeistä maksetun eläkemenon perusteella.
- Suurten työnantajien (palkkasumma yli noin 32,86 milj. euroa) varhe-maksu muodostuu kokonaan eläkemenoperusteisesti.

Keva on lähettänyt kunnille varhe-maksun budjetointiohjeet toukokuussa. Tarkempaa

tietoa KuEL-maksun budjetoinnista löytyy Kevan internet-sivuilta www.keva.fi.

Kuntatyönantajan vuoden 2015 keskimääräinen VaEL-eläkemaksu on arviolta 21,09 % (ei sisällä työntekijän osuutta). Keva on

lähettänyt työnantajille arvion vuoden 2015 työnantajakohtaisesta VaEL-eläkemaksusta. Valtiovarainministeriö vahvistaa työnantajakohtaiset VaEL-eläkemaksut joulukuussa 2014, jonka jälkeen Keva toimittaa työnantajille tiedon vahvistetusta eläkemaksusta.

Sosiaalivakuutusmaksujen aikasarja vuosille 2012–2016 löytyy *liitteestä 3*.

Lisätietoja Kevassa antaa:

Jarmo Helminen
etunimi.sukunimi@keva.fi
johtaja, rekisteri ja maksuosuudet
p. 010 314 2387

Lisätietoja Kuntaliitossa antaa:

Minna Punakallio
etunimi.sukunimi@kuntaliitto.fi
pääekonomisti
p. 09 771 2095, 040 751 5175

Perus- ja viivästyskorko 1.1.–30.6.2015

Peruskorko

Valtiovarainministeriö on vahvistanut [peruskoroksi 0,25](#) prosenttia ajalle 1.1.–30.6.2015. Peruskorko on ajalla 1.7.–31.12.2014 ollut 0,5 prosenttia. Peruskorko vahvistetaan puolivuositain, ja se määräytyy vahvistamista edeltävien kolmen kalenterikuukaudenaikana julkaistujen 12 kuukauden Euribor-korkojen keskiarvosta. Valtiovarainministeriö vahvistaa peruskoron pyöristettynä lähimpään prosenttiyksikön neljäsosaan.

Viivästyskorko

Viivästyskoron määrittämisessä käytettävä viitekorko on 1.7.–31.12.2014 ollut 0,5 prosenttia. Viivästyskorko on viitekorko lisättynä korkolain 4§:n mukaisella 7 prosenttiyksikön lisäkorolla. Viivästyskorko samana ajanjaksona on siten ollut 7,5 prosenttia. Suomen Pankki ilmoittaa viivästyskoron määrittämisessä käytettävän viitekoron.

Kaupallisiin sopimuksiin sovellettavaksi tarkoitettu viivästyskorko on 8,5 % vuodessa (viitekorko lisättynä korkolain 4 a §:n mukaisella 8 prosenttiyksikön lisäkorolla). Pykälässä tarkoitettua korkeampaa viivästyskorkoa sovelletaan yritykseltä toiselle tai viranomaiselta yritykselle suoritettaviin maksuihin.

Viivästyskoron määrittämisessä käytettävä viitekorko on Euroopan keskuspankin viimeisimpään perusrahoitusoperaatioon ennen kunkin puolivuotiskauden ensimmäistä kalenteripäivää soveltama korko pyöristettynä ylöspäin lähimpään seuraavaan puoleen prosenttiyksikköön. Tätä viitekorkoa sovelletaan seuraavan kuuden kuukauden ajan.

Tiedon viivästyskorosta ajalle 1.1.–30.6.2015 saa tammikuun alkupuolella nopeimmin Suomen Pankin internet-sivulta, osoitteesta: <http://www.suomenpankki.fi> asiakohdasta korot. Koroista tiedotetaan myös tiedotusvälineissä.

Lisätiedot:

Jari Vaine, p. 09 771 2018, 050 562 7687

Kuntaliiton talous- ja rahoitusfoorumi 2015

Ajankohta 11.2.2015 - 13.2.2015
Paikkakunta Laivaseminaari

Miksi osallistua?

Talous- ja rahoitusfoorumi eli tuttujen kesken Rafo on asiaa, virikkeitä ja yhteistä säveltä luova kuntajohdon kohtaamispaikka, joka uudistuu perinteitään unohtamatta.

Talouden ja rahoituksen asiantuntijafoorumi keskittyy kunta-alan ajankohtaisiin muutoksiin. Se sisältää pääohjelman lisäksi mielenkiintoisia rinnakkaisohjelmia ja vaihtoehtoisia tutustumiskäyntejä Tukholmassa.

Rafo käsittelee

- Suomen talouden haasteita ja Suomen talouden tilaa kansainvälisessä kilpailussa
- tulevaa hallitusohjelmaa, kuntien rahoitusta, taloutta ja uudistusten kokonaisuutta
- sosiaali- ja terveyspalveluiden uudistusta: rakenteita, tietojärjestelmiä, henkilöstöä, rahoitusta ja omaisuutta
- konsernijohtamisen ja omistajaohjauksen haasteita.

Rafo haastaa eduskuntavaalien lähestyessä

- puolueiden puheenjohtajat kertomaan, miten tässä näin kävi – ja miten mennään eteenpäin
- osallistujat keskustelemaan ja kysymään kunta-alan rahoituksen ja talouden uudistamisen etenemisestä

Rafo mahdollistaa

- hyödylliset keskustelut kollegoiden ja yhteistyökumppaneiden kesken
- vaihtoehtoiset seminaariteemat ja tehokkaat tapaamiset mielenkiintoisen pääohjelman lomassa
- tiiviin paketin ajankohtaista tietoa taloudesta ja rahoituksesta.

Seuraa tapahtumaa ja siihen liittyviä päivityksiä Facebookissa osoitteessa www.facebook.com/events/315098202005620/?fref=ts löydät sen myös nimellä Rafo Talous- ja rahoitusfoorumi

Muutokset ohjelmaan ovat mahdollisia.

Ohjelma

KESKIVIIKKO 11.2.2015

10.00 Ilmoittautuminen ja lippujen jako
11.00 Tulokahvi laivalla, Atlantis Palace

PÄÄOHJELMA klo 11.30 - 17.15

Tervetuloa

Hallituksen puheenjohtaja Antti Lindtman, Suomen Kuntaliitto

Talous

Suomen talouden tila ja haasteet
Talouspoliittiset linjaukset, rakenneratkaisut ja kunnat
Puheenjohtajapaneeli – miten tästä eteenpäin?

Rahoitus

Jälleenrahoitusriski kuntien rahoituksessa
Ekonomistikatsaus – ajankohtaista rahoitusmarkkinoilta

Sote ja rakenteet

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus ja sen toteutus
Järjestämisvastuu, tuottamisvastuu, omaisuus, henkilöstön asema jne.

RINNAKKAISOHJELMAT klo 17.15 – 18.30

- a) Rahoitus, velka ja investoinnit
- b) ICT Foorumi klo 11.30 – 16.30
- c) Parallellprogram på svenska
- d) Raportointi ja tiedonvisualisointi talousviestinnän tukena
- e) Kuntatalous tänään – tilinpäätös 2014 ja talousarvio 2015
- f) Talouden kehittäminen kiinteistöhallinnan näkökulmasta Aikaa tutustua näyttelyihin sekä verkostoitua

À la carte illallinen

TORSTAI 12.2.2015

PÄÄOHJELMA klo 9.00 - 11.15

Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitus tulevaisuudessa Sote – uudistus usein kysyttyä
Uutta organisoitumista varten tarvitaan tietoa ja ohjeita. Vanhoja kuntayhtymiä on purettava ja rakennettava uusia. Lisäksi on tehtävä henkilöstö- ja omaisuusjärjestelyjä sekä sovitettava yhteen tietojärjestelmiä.

RINNAKKAISOHJELMAT klo 9.30 - 12.00

a) ICT- Foorumi b) Vuorovaikutteista talous- ja muutosviestintää

Uudessa kuntalaissa painotetaan entistä enemmän osallistumista ja vuorovaikutusta. Seminaarissa kuulet, miten uuden lain niin sanottu viestintäpykälä sekä sosiaalisen median ja viestimien antamat uudet mahdollisuudet merkitsevät kuntien talousviestinnän ja muutosjohtamisen kannalta.

VAIHTOEHTOISTA OHJELMAA klo 11.15 - 15.15 (Rajoitettu osallistujamäärä)

1) Besök till Upplands Väsby kommun - Hur vi rustar oss för framtiden? 2) Opastettu kierros Wasa-museoon 3) Yhteistyötahojen omat vierailuohjelmat 4) Tilaisuus omiin palaveri- ja keskusteluihin Rafon Business Loungessa

RAFON PÄÄTÖSOSIO klo 17.15 – 18.15

Kuntakonserni – toimivallan rajat ja vastuut (paneeli)
Viihteellinen loppunäytös Aikaa tutustua näyttelyihin sekä verkostoitua

Buffet illallinen

PERJANTAI 13.2.2015

Meriaamiainen

Laiva saapuu Eteläsatamaan

Non stop –bussikuljetus Eteläsatamasta Helsingin keskustaan Kiasman pysäkille Lehtimäen liikenteen linja-autoilla.

Osallistumismaksu

Kuntaliiton jäsenyhteisöhinnat:

19.12.2014 mennessä ilmoittautuneet 1 195 €/1 hh ja 1 045 €/2 hh.

19.12.2014 jälkeen ilmoittautuminen 1 295 €/1 hh ja 1 195 €/2 hh.

Muut:

19.12.2013 mennessä ilmoittautuneet 1 395 €/1 hh ja 1 245 €/2 hh.

19.12.2013 jälkeen ilmoittautuminen 1 495 €/1 hh ja 1 395 €/2 hh.

Mikäli olet saanut erillisen varauskoodin, ilmoita sen tunnus ilmoittautumislomakkeella olevaan kenttään.

Laskutamme osallistumismaksun 10.1.2015 alkaen.

Peruutusehdot: Osallistuminen voidaan peruuttaa maksutta ennen viimeistä ilmoittautumispäivää, joka on 10.1.2015. Tämän jälkeen tehdyistä peruutuksista peritään 50 % osallistumismaksusta. Jos peruutuksen syynä on sairaus, josta toimitetaan lääkärintodistus, FCG veloittaa toimistokuluina 150 € + alv 24 % sekä lisäksi mahdolliset laivayhtiön veloittamat peruutuskulut. Jos peruutusta ei tehdä ollenkaan ja osallistuja jättää saapumatta tilaisuuteen, laskutetaan koko osallistumismaksu.

Koulutuspaikka

Laivaseminaari, Tallink-Silja m/s Silja Symphony
Helsinki - Tukholma - Helsinki

Lisätiedot

Matkalippujen jako ja siirtyminen laivaan tapahtuu keskiviikkona 11.2. klo 10 alkaen Helsingin Eteläsataman Olympiaterminaalissa.

Saapumisohjeet ja muuta hyödyllistä tietoa saat Helsingin sataman sivuilta osoitteesta www.portofhelsinki.fi/matkustajille/olympiaterminaalii

Tulokahvi on tarjolla laivalla Atlantis Palacessa (kansi 7).

Yhteyshenkilöt

Koulutuspäällikkö

Pertti Laitinen

puh. +358 50 325 8793

etunimi.sukunimi@fcg.fi

Koulutussihteeri

Paula Kurkipää

puh. +358 50 420 1216

Sote-lakiesitys

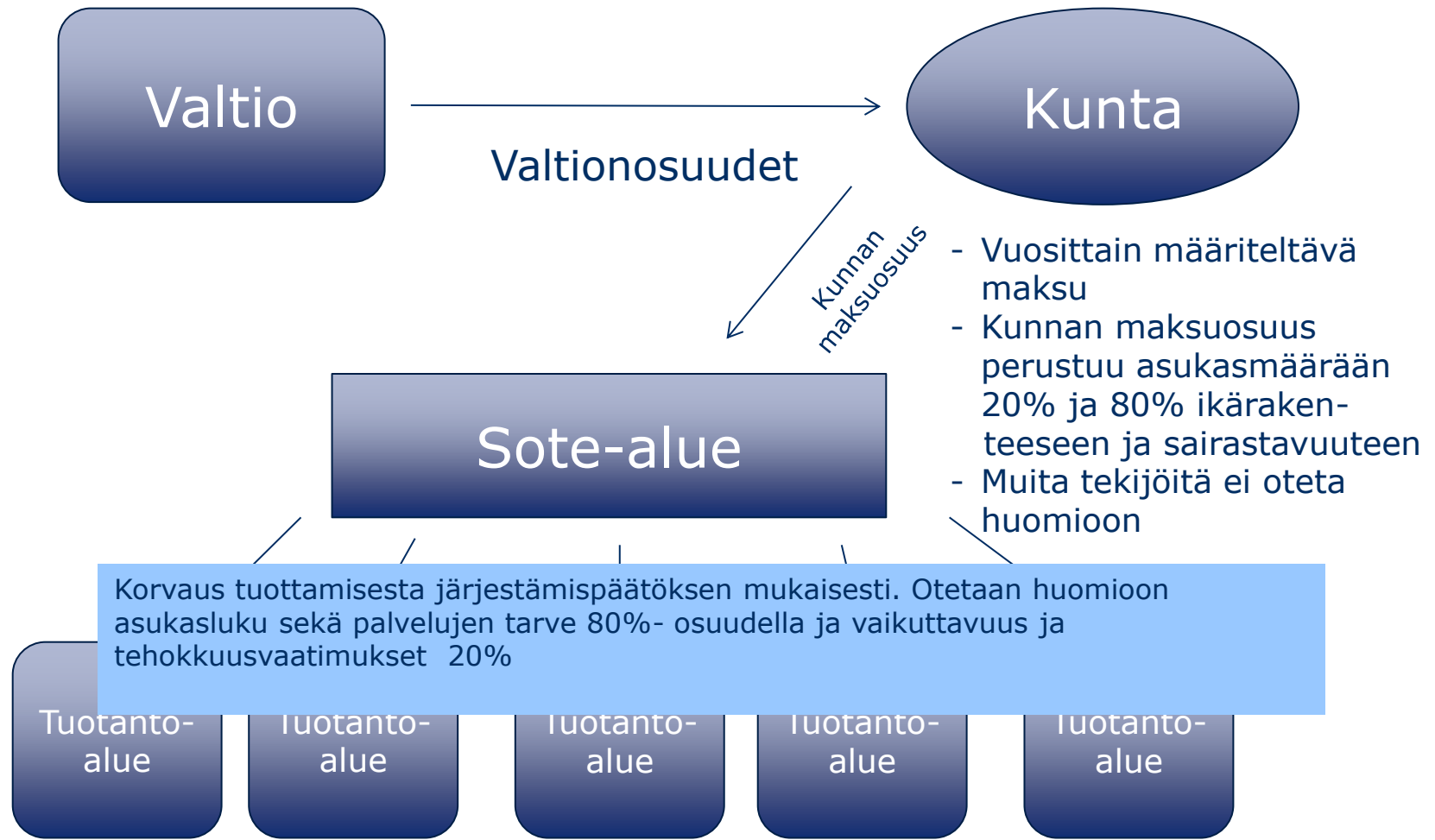
Kuntaliiton hallitusinfo
4.12.2014

Rahoitus

Rahavirrat sote-rahoituksessa

Sote-uudistuksen vaikutuslaskelmat: STM:n malli

- Kunnat rahoittavat sote-alueita kuntakohtaisella maksulla
- Vertailulaskelmissa
 - » kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon nettokustannuksia vuosilta 2011-2013 korotettuna indeksillä 3,4 % vuoden 2014 tasolle
 - » on verrattu uuden laskentatavan perusteella laskettuun kunnan sosiaali- ja terveystaloudelle kohdentamaan rahoitukseen
- Yksittäiset kunnat kuuluvat laskelmissa erityisvastuualueiden mukaisesti määriteltyihin sosiaali- ja terveystalouteisiin (Eteläinen, Itäinen, Keskinen, Läntinen ja Pohjoinen)
- Laskelmissa käytetty vuoden 2015 alusta voimaan tulevan valtiosuusjärjestelmän mukaisia laskentakriteerejä vuoden 2014 tasossa

Tasausrajat vuosille 2017-2020 ovat:
Muutos vuonna 2017: +/- 50 €/asukas
Muutos vuonna 2018: +/- 150 €/asukas
Muutos vuonna 2019: +/- 250 €/asukas
Muutos vuonna 2020: +/- 400 €/asukas
2021: enintään +/-400 €/asukas

Rahoitus

Kuntakohtaiset vaikutukset sote-uudistuksen osalta

- Kuntien rahoitusosuuden arvioidaan muuttuvan suurimmalla osista kunnista alle 200 euroa/asukas.
- Noin puolet kunnista voittaa ja puolet häviää, pääosin muutokset ovat pieniä
- Muutoksia tasataan vuosina 2017-2020
 - » alle +/- 50 €/asukas muutoksia ei tasata
 - » jos muutos on >400 €/as, taseus jatkuu vuoden 2020 jälkeenkin

Uudistusten yhteisvaikutus

Peruspalvelujen valtionosuileikkausten, valtionosuusuudistuksen ja sote-uudistuksen laskennallinen vaikutus kunnan talouteen ¹⁾

Kunnat tuloveroprosenttiin kohdistuvan paineen mukaan

Valtionosuusuudistuksessa ja sote uudistuksessa vaikutus kuvaa tilannetta, kun siirtymäaika on loppunut ja vaikutus on täysimääräisesti voimassa

Sote-uudistuksessa rahoitusosuuden ja todellisten menojen erotus on kuitenkin rajattu siirtymäajan jälkeen **+/- 400 euroon per asukas**

Laskennallinen vaikutus tuloveroprosenttiin	Asukas-luku 31.12.2012	Kuntien lkm	Vaikutus kunnan talouteen, €/asukas				Laskennallinen vaikutus kunnan tuloveroprosenttiin		Tulo-vero-% 2015	Tulo-vero-% painelaskelman jälkeen
			Vos-leikkaukset v. 2017 tasossa (-1,4 mrd. €)	Valtionosuusuudistus	Sote-uudistus	Yht.	Yht. %-yks.	siitä: sote-uudistus %-yks.		
Manner-Suomi yht.	5 398 173	304	-259	-0	-4	-263	1,6	0,0	19,85	21,4
Nousee:										
yli 5,0 %-yks.	86 374	21	-259	-197	-272	-728	5,8	2,2	20,07	25,9
3,0 -5,0 %-yks.	774 575	77	-259	-89	-196	-544	3,6	1,3	20,21	23,8
1,0 - 2,9 %-yks.	2 988 187	125	-259	3	-61	-317	1,9	0,4	19,90	21,8
alle 1,0 %-yks.	590 004	37	-259	18	160	-82	0,5	-1,0	20,47	21,0
Yhteensä	4 439 140	260	-259	-15	-60	-333	2,0	0,4	20,03	22,1
Laskee:										
alle 1,0 %-yks.	868 305	21	-259	62	241	43	-0,2	-1,2	19,05	18,8
1,0 - 3,6 %-yks.	90 728	23	-259	130	376	248	-2,0	-3,0	20,60	18,6
Yhteensä	959 033	44	-259	68	253	63	-0,3	-1,3	19,14	18,8

1) Lisäksi painetta tuloveroprosenttiin tuo kuntien tehtävien lisääntyminen, mitä ei ole tässä voitu huomioida.

Kiinteistöt ja eläkevastuut

- Kiinteistöjen omistus ja hallinnointi jää kuntayhtymän tehtäväksi, elleivät ehp:n, shp:n tai muun sote-kuntayhtymän jäsenkunnat toisin sovi, myös kunnat
- Sote-rakennuskannan tasearvo on karkeasti arvioiden n. 6-6,5 mrd. €, josta sairaanhoitopiirien osuus n. 2 – 2,5 mrd.
- Määräaikainen verovapaus varainsiirtoverosta 2015-2018
- Palkkaperustaiset-, varhe-, eläkemaxsuperustaiset maksut.
 - » Olennaista on saada menot sille, joka saa niiden maksamiseen tarkoitetut tulot.
 - » Tulee huomioida varsinkin muutostilanteissa sopimuksissa ja laskutusperusteissa.

Kuntatyönantajan sosiaalivakuutusmaksuja

(Prosenttia maksun perusteena olevasta palkasta)

MAKSU/VUOSI	2012	2013	2014	2015	2016**
Sairausvakuutusmaksu	2,12	2,04	2,14	2,08	2,14
Työttömyysvakuutusmaksu	3,20 ^{a)}	3,20 ^{b)}	2,95 ^{c)}	3,15 ^{d)}	2,95 ^{d)}
KuEL-maksu (keskimäärin)	23,60	23,90	23,70	23,65	23,50
VaEL-maksu (keskimäärin)	19,82	19,40	21,30	21,09	20,09
MUUT (keskimäärin)	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3
Työnantajan maksut (keskim.)	29,84	29,99	29,85	29,92	29,63
Vakuutetun eläkemaksu (keskim. ^{e)})	5,6	5,6	6,0	6,0	6,1

a) 0,80 % palkkasumman ensimmäiseen 1 936 500 euroon asti

b) 0,80 % palkkasumman ensimmäiseen 1 990 500 euroon asti

c) 0,75 % palkkasumman ensimmäiseen 1 990 500 euroon asti

d) 0,80 % palkkasumman ensimmäiseen 2 025 000 euroon asti

e) Työntekijöiden eläkevakuutusmaksu eriytyi vuodesta 2005 alkaen alle 53-vuotiaiden ja 53-vuotta täyttäneiden työntekijöiden maksuprosentiksi

** ennuste

Kuntatalousyksikkö toivottaa lukijoilleen

hyvää joulua

ja

onnellista vuotta 2015!

